

NOVINE SLOVENSKE KRAJEVNE

Tretji i štrti sklep VI. mednarodnoga kongresa Kristuša Krala v Ljubljani.

3. Pomen i namen te kršćanske verske obnove mora biti te, da se v vseh kršćenih razvijev Kristušovo življenje v vsjoj popolnosti na globoko i štroko.

4. Kongres Kristuša Krala priporača, naj se opravljajo vse neposredne i posredne metode i nova pota, ki služijo toj bistvenoj i vsestranskoj kršćanskoj obnovi.

Ponoviti se mora kršćanstvo v naših dušaj. Kršćanstvo samo se ne spremeni, se ne pokvarilo. Kristušov navuk je isti, kak je bio, gda ga je Gospod glas, Kristušovo življenje je isto, kak je Gospod kazao v svojem zemelskom prebivanju. To dvoje ne potrebjuje obnove. Obnovo potrebjuje naše življenje, ar se je ločilo od Kristušovoga življenja. I kem bole se je ločilo, tem večšega popravila je potrebno. Ne je zadosta gornji plašč spremeniti, zamazano, raztrgano obleko pa pod njega skrivati. Vsa obleka duše se mora ne popraviti, ne zakrpati, ne poštiti, nego ščista spremeniti. Novo obleko si mora duša oblečiti, od stare nikaj ne sme na njej ostati.

Ka bi pomagalo sveti, če bi se začeo k Vuzmi spovedavati, a slabih listov ne bi odpovedao? Duševno življenje ne bi se obnovilo, nego ešče bole pokvarilo. Obnova se mora začeti pri korni. Koren je pa Kristušova vera. Svet je ne pozna. Spoznati jo mora, ovak se obnoviti ne more. Ki si šče drugo obleko oblečiti, jo mora meti, si jo more prle poskrbeti. Kršćanski navuk se morajo vpelati v cerkve i hiše. Katekizmuš s svetim Pismom mora kraljvati po naših hišaj. Ne pravim počivati, ne, nego kraljvati. Kraljuje tisti, ki zapovedava i mā oblast ravnati drugje. Tak nam mora zapovedavati i nas mora ravnati katekizmuš.

■ Če bi naša mladina, organizirana v katoličanskih društvaj, pri svojih sestankih tjedensko samo dvoje pitanje z katekizma prebavila, kak načiše življenje bi mela njena mlada duša. Postala bi junaška, apoštolska. Vužigala bi druge na gorečnost do Kristuša, kmečki dečko kmečke dečke, delavski delavske, dijak dijake bi pridobivao za Kristuša. Isto bi bilo pri deklinaj. Zdjaj pa se mladina obremenjuje s stote-

rimi nalogami, — kak skočiti, kak se prignoti, kak zaspevati, kak se na odri prikazati i tak dale — a na najvažnejša pitanja življenja pa ne ve niti najmenšega odgovora dati.

Jezuš ne ostao zaman na zemli. On se ne dao v tabernakl zato zapreti, ka vō ne bi mogeo, nego zato, ka bi do njega mogli. Do nebe ne moremo, pred njegov nebeski tron ne moremo pokleknoti, predaleč je, v nebeskih nedosegljivih višinaj je. Pač pa moremo i smo dužni na zemli k njemu hoditi i ž njim v prijateljstvu živeti. Zato je v oltari, da nam je prijateo. Prijateo veren, prijateo pun lubezni, prijateo, ki se zneveriti ne more, ki pomaga v vseh pitanjaj, ar ma moč, ki obsega vse. Pri Njem mora iskati dečko i dekla pravo veselje i pravi ponos. I to veselje je v nedužnosti i te ponos je, ka Kristuša mata za prijatela. Pri Jezuši more iskati zakonski mož i žena svojo družinsko srečo i blaženost. Pa ta sreča je v medsebojnoj lubezni i ta blaženost je v deci, štero njima rosi blagoslov z oltara.

Že skoro dvejezero let prebiva Bog med nami v podobi krūha, da nam je vse. I kršćeniki se ne pobrigajo za njega, so mrzli do njega, živejo okoli njega, kak da ga ne bi bilo. Zato pa sehnejo, zato pa vmirajo njihove duše.

V obnovi kršćanskoga življenja je potrebno poleg kršćanskih navukov v prvjoj vrsti vpelati *molbo Najsvetejšega*. Začnimo k Jezuši hoditi, kak smo nekđaj hodili. Nekđaj so motike i kose i grable i vile — rasoje počivale na cerkveni stenaj, gda smo šli na delo ali se ž njega vraćali, mi pa stopili v cerkev i pozdravili svojega Gospoda, si ž njim v lubezni razgovarjali. I On nas je pa blagoslaviao i te blagoslov je lepšao našo dušo i puno našo mošnjjo, da za vsakdenešnje potrebščine ne nam zmenkalo. Pa te smo ešče ne hodili ne v Francijo, ne v Nemčijo, niti Amerike nesmo poznali.

Milijono prislūžimo zdjaj, pa se nam nikaj ne pozna. Zakaj? Jezuša ne poznamo, ga ne ljubimo, po njegov blagoslov ne hodimo, njegovo vero samo temno poznamo. Zato vejnemo v duši, zato slabimo v vrednosti.

Reči lubezni.

Uredniki francoskoga lista „Epoque“ so oficiri z francoskoga bojišća sledeće vrstice napisali:

„Goripoštivani gospod glavni urednik! Mobilizirani oficirje i podoficirje, ki smo na vse žrtve pripravljeni, da rešimo kršćansko civilizaciju, smo globoko razžalošćeni nad francoskim tiskom, šteri nema nikaj duhovnih reči. Mi znamo, da se ne morejo napuniti štiri strani z štirivrstnim vojaškim poveljom. A zakaj ne bi v teh resnih časaj doznali za zroke, šteri so nas na kraj prepada pripelali? Leta 1914. se je žrtvivalo starejše pokolenje — po 25 letaj se vse znova začinja.

So se mogoče te zmotili nad zroki zablode. Te so bili v dobroj veri, da v političnom redi vse ma svoj zrok, dnesden pa mi znamo, da se ide za pitanje jakosti. Mi prihajamo iz vseh pokrajini i vseh slojov Francije, pa se začudimo nad tem, da vsi ednako mislimo. Nemogoče je mir v sveti obdržati brez povrnitve k Bogi v javnom življenju. Samo vera lahko napravi, da narodi najdejo ravnotežje i se sporazumijo. Francija mora s celim svojim kršćanstvom svetiti kak nekđaj, brez skažljivosti, ka je tūdi

drugim narodom, ki čakajo na svoje oslobodjenje, zgled, naj se te že ide za nemške ali ruske kršćenike. Zato se zgražamo, ka se tisto pitanje, štero je ne samo za naše domovine, nego za celi civilizirani svet največšega pomena, ne objavlja v glavnih člankaj našega tiska. Mi bi v naših listaj radi našli odmev naše zaskrblenosti za bodočnost. Mi živemo v dobi, v šteroj se hūdobija ne sme zakrivati. Če vam censura ne dovoli, da bi svoje navedene glase objavljali, zakaj se ne podate na tisto področje, na šterom vam censura da proste roke, na področje, štero bo ves civilizirani svet z veseljom pozdravo, ar de osvedočeni, da stoji na pravoj, popravljajočoj se poti, štera k bodočnosti sveta bolšo bodočnost zasigura“. Kapetan Marcille i tovariši.

V „Daily Telegraph and Morning Post“ se pa čte sledeće pismo: „Gospod — Polka je razdeljena. Med tovaj i ropari vere i vrednosti ječi. A ka se tiče delitve Polke, je groza, da se glavnim zrokom delitve tak malo pazljivosti posvećuje. Ta delitev pomeni, da se

je veliki kršćanski narod izročio, da se vniči. To je težki vdarec zgodovine za pravi civilizirani svet — če se ednok vse za stalno ne popravi — kak kakše nasilno zasedanje štere države ali podjarmanje šteroga pokolenja. Od Nemcov zasedenoj Polskoj bo nevera počasi i skrivoma delala. Ne bo pa odlašala pri 11 milijonaj katoličancov, ki so prišli pod Rusijo. Prva skrb njihovih novih vučenikov bo ta, da

njim oropa tisto, ka njim je ešče od politične slobodščine dražje, dražje celo od domovine. To je grozovitejše, kak vsi drugi napadi. Strašno je šteromi narodi oropati njegovo domovino, a neskončno strašnejše je oropati njemi dušo. S tem, da zaveznika, Francija i Anglija, tem napadom potom boja ali potom drugih sredstev proti stopita, opravljata največše i najplemenitejše delo“. lours faithfully, I. M. I. Jeffries...

Razgled po katoličanskom sveti.

Italija. Letos so na posebni način proslavili svetek sv. Frančiška Asiškoga v njegovom rojstnom mestu Assissiji. Od 1. do 15. oktobra je poromalo vno-go Taljanov v Assissi. Med cerkvenimi dostojanstveniki sta bila škof iz Sijene i beneški patriarh kardinal Adeodat Ivan Piazza, ki je služio sv. mešo i predgao številnim mladim romarom iz Primorja.

Borba proti psovkam v Italiji. V Veneciji se je vršo preminoe dne tjeđen borbe proti psovkam. Vernike so pozivali s posebnimi letaki, naj sodelujejo pri toj borbi. Borbo je vodo pomožni škof Jeremich i njeno središće je bila bazilika sv. Ivana i Pavla. Najvažnejše delo borbe je bilo častenje Eucharističnoga Boga. Sodelovala so verska društva, vojska i mornarica.

Polka. V krajih, štere je v Polskoj zasedla Rusija, se vrši tūdi bolševizacija. Z vojnimi četami so prišli tūdi bolševiški agitatorji, ki v polskom narodu vršijo propagando za komunizem i komunistični režim. V to svrho delijo na milijone letakov, tiskanih v polskom jeziku, v kini pa kažejo življenje Lenjina i Stalina, šteroga zovejo za „duhovnoga oćo naroda“. Da bi bio uspeh kem večši, je organizirana tūdi čeka i njeni agenti iščejo sovjetske nasprotnike i je gonijo v zapor. Polski narod, ki je vzgjoen kršćansko, s preziorom odbija komunistično propagando i prišlo je že do več spopadov med komunističnimi agenti i narodom.

Francija. V Lille je škof-kardinal Ahil Liénart služio svećano sv. mešo za polski narod v katedrali sv. Mauricija, pri šteroj so bile zastopane civilne i vojaške oblasti i vno-go francoskih prijatelov Polke. Društvo prijatelov Polke je prevzelo skrb za polske družine, ki so pobegnole v Francijo. Odposlanci društva so obiskali predsednika republike, kardinala Verdiera i druge odlične osebnosti s prošnjov, naj pomagajo polskim beguncem v Franciji.

Holandija. Ob priliki 1200 letnice smrti sv. Klementa Willibrorda, apoštola Holandije, je sv. Oća poslao holandskim škofom i vernikom apoštolsko pismo, v šterom pohvali zasluge sv. Klementa za širjenje kršćanstva v Holandiji.

Španija. V madridskoj katedrali so Portugalci postavili lepi oltar na čast sv. Izabele. Ona je bila rojena na Španskom pa je za portugalskoga krala Don Dinisa prišla na Portugalsko i tak združila duhovno dva katoličanskiva naroda, Španskoga i Portugalskoga. Oltar je posveto

škof Mons. Leopold Eijo. V lepjoj predgi se je zahvalo Portugalcom za tak lepi dar. Navzoći so bili zastopniki cerkevne i državne oblasti oboj držav.

Novi člani armenskoga samostana v Veneciji. Pred nekaj dnevi je bila v samostani melkitaristov na venecijskom otoku Sv. Lazara velka slovesnost. Edenajst mladencov, ki so se do zdjaj vzgajali v mestnom semenišći, je sprijalo samostanski obleč. Namenjeni so za Armenijo, da do tam oznanjali Kristušov evangelij.

Pohūjšlive predstave v kini. Te dni prikazūjejo v zagrebećkom kini dva filma, šteriva s svojimi nemoralnimi kepmi žalijo kršćansko ženo i moža. Na ednom je celo napisano, da je mladini pod 16 leti prepovedano gledati. Pa ka to pomaga. Te napis šče vsakšega bole vleće. Mi mislimo, da bi bila strašno potrebna cenzura vsev filmov. Posebna komisija bi film prle poglednola in določila, če se sme predstava vršiti eli nej. Takšo cenzuro že mamo v Beogradu in Zagrebi. Pa člani te komisije so bili imenuvani od prejšnjih režimov, ki so bili naklonjeni framazonom. Zato se tūdi dogajajo takše stvari. V novij prilikaj hrvatskoga narodnoga življenja je potrebno, da se to prav vredi. V komisiji morajo biti moralno neoporećni ljudje. V to komisijo spada tūdi zastopnik Cerkev, ki je najvernejša čuvarica morale vsakšega naroda.

Argentiniya. Zveza kršćanskij vućitelov i profesorov v Argentiniyi, ki je postavljena pod zaščito sv. Ivana Boska, je mela štiridnevno zborovanje. Predavanja so se vršila od toga, kakša mora biti vzgoja dece po šolaj v smisli okrožnice „Divini Illius Magistri“. Na konci so sklenili, da se obrnejo na parlament s prošnjov, da naj spremeni zakonodaj v lasek verske vzgoje v šoli.

Kina. Dobrodelno delo misijonara. Mons. Bassi je nastavo poseben odbor, ki skrbi za begunce, ki so k njemu pribežali za časa bojne med Kinov i Japanskov. Nastavo je velke kuhnje, ge se je dnevno nahranilo 2000 ljudi. V gostišći Srca Jezušovoga so pa betežni dobili pomoć. Dvorile so njim č. sestre i člani Katoliške Akcije.

Sirija. Novi kaldejski brevir. Pred petdesetimi leti je bio štampani prvi kaldejski brevir. Sestavili so ga misijonari dominikanci i lazaristi i patrijarh Ilija XII. Prva izdaja je sfalila. Zdjaj je dokončana II. izdaja kaldejskoga brevira. Obsega 3106 strani i ima 3 dele.

Anglija i Francija sta naroćile v Ameriki za 100 milijard Din. bojnski potrebščin.

Zdjaj, kda je amerikanska vlada odpravila zakon o prepovedi izvoza orožja iz Združenih držav, sta Anglija i Francija naroćile za veliko šumo, 100 milijard dinarov, potrebščine za bojno. Anglija i Francija ta se zdjaj lahko preskrbavale z velikim številom orožja i bojnoga materijalā v vsej kolićinaj, i to: z stroji,

orodjom, jeklom za topove, strelivom, motornimi vozili, topovi, letali, letalskimi motori i letalskimi deli. Naroćile sta tūdi več podmornic-lovcov, štere majo jako veliko brzino i njihov jekleni trup lahko nasprotnikovo podmornico preže na dvoje. Već jezero letal de pa šče naroćeno v najkrajšem časi.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Sloj, Krajina.

Letna naroćnina v državi 30 Din., mesećno 2-50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesećno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skūpni naslov pri širitelaj v državi je letna naroćnina 24 Din., mesećna 2 Din. — Plaćati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vraćajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano med tekstom vsaka reć 2 D. mali oglasi do 10 reći 5 Din., višo vsaka reć 1-50 Din.

Nedela

po Risalaj dvajsetištrta.

Nebesko kraljestvo je spodobno človeki, ki je posejao dobro seme na svoji njivi. A gda so ljudje spali, je prišlo njegov sovražnik, prišel je kokoj med pšenico i odišeo. Kda je pa setva zrasla i se zmetavala, se je pokazao tudi kokoj. I pristopili so h gospodari hlapci i njemi pravili: „Gospod, ali nisi posejao dobro seme na svoji njivi? Odkod ma tak kokoj? Pravo njim je: „Sovražnik je to včino“. Hlapci so njemi pravili: „Ščeš, da idemo i ga pomičemo?“ Veli: ne, da z pobiranjem kokoja ne poskubete z njim vred mogoče tudi pšenice. Pustite, naj oboje raste do žetve i v časi žetve povem žnjecom: poberite najprle kokoj i ga zvezite v snopje, da se seže, pšenico pa spravite v moj škegenj. (Mat. 13, 24—30.)

Gospod pripovedava prispodobno od slaboga semena, ki ga je sovražnik nasejao na pola, ar misli včiti, da hudo na sveti ne prihaja od Boga, nego od hudooga duha. Zvün toga nas šče navčiti, da je zdaj neprestani boj med kraljestvom božim i kraljestvom vražjim. Kak si Kristuš prizadeva za dobro, se hudi duh trüdi za hudo. Šče nam tudi še povedati, da se bodo na božem polji v zdajšnjem časi poleg pšenice zmerom našle tudi pleve i da bo kraljestvo bože popunoma očiščeno komaj na sodnji den.

Denešnji evangelij kaže, kak nastanejo na sveti verske zmete. Najprle je istina, potem pride zmeta. Najprle je prava, potem kriva vera. Najprle so apoštoli i potem komaj pridejo krivi proroki. Hudi duh vidi Gospodovo setvo, ki naj bi rodila stoteren sad. Znã pa tudi, da setve razklačiti nemre, zato ide pa seja zmes svoje seme, štero on napravi jako spodobno božemi semenji, kak je stoklas spodobna žiti. Tak teda te plevel pomeni krive vere, kak pleve pomenijo slabe vernike. Pleve i pšenica so zrasli na istom stebli pa iz istoga korna. Tak rasteta dober pa malovreden katoličan iz edne i iste vere, a plevel i žito sta ne iz ednoga korna. Gda je hudi duh razsejao svoje semenje, je odišeo. Zdjaj zna, da njega več ne trbe. Njegovo semen bo samo kvarilo Gospodovo pšenico.

Evangelij šče pravi, da je sovražnik prišeo, gda so ljudje spali. Krive vere so nastanole, gda predstojniki cerkve neso dosta pazili. Mislili so, da je vse lepo varno. Pa te pride eden Focij, eden Luter Martin, eden Zwingel, eden Hus, pa s punov prgiščov začnejo metati med Gospodovo pšenico stoklas, kokon, modriš, grahor, oset i druge pleve...

Gda je rasla setva, prikazala se je tudi vsa ta travina. Sprva se kriva vera zakrivle i pšeničã raste hitrej, potem se pa razkoši i jemle žitnim koreninam sok i moč, da setva nemre delati punoga klasja.

Tak se kriva vera v začetki zakrivle za istinov, s svojimi koreninami pa jemle pšenici moč. Nasprotniki vere se proglašajo sprva vsikdar za verne ljudi i zagotavljajo, da proti veri nikaj nemajo, da jo poštujejo, ali med tem že jemlejo veri korenje. Kak? Etak: napadajo duhovščino, da bi vere pomali nišče več ne včio, šolo ščejo meti brezi vere, da bi se mladina od vere odvrnola, hižni zakon ščejo razdreti, da deci vzemajo poštono mater, ki se od Kristuša navadno ne da odvrnoli.

Družba sv. Rafaela

za varstvo izseljencev Slov. Krajine naznanja:

Jugoslovanske državne železnice — direkcija Ljubljana.

Štev. 26. 839-II.-1939.

Ljubljana, dne 27. X. 1939.

Naredba štev. 43/39.

Predmet: Povratak jugoslovanskih delavcev iz Nemčije.

Vsem postajam od Maribora do Zagreba in od Pragerskega do Murske Sobote, postajam Središče, Čakovec, Kotoriba, prometnim kontrolorjem Maribor, Ptuj, Zidani most, kurilnicam Maribor, Murska Sobota, Pragersko, Zidani most, transportnemu kontrolorju Maribor Ljubljana in vlakovnim revizorjem, v znanje direkcij drž. železnic Zagreb.

V času od 1. novembra do 15. decembra 1939. se bó vrnilo iz Nemčije preko Maribora okoli 11.000 jugoslovanskih poljskih delavcev. Za povratak je predvidenih 14 posebnih vlakov s sledečimi prihodi v Maribor ob 6. uri 54 min., 9. uri 17 min., 14 uri 12 min., in 16. uri 32 min.

Celi transporti bodo določeni za Čakovec, odnosno Mursko Soboto ali pa Brežice odnosno Novi Sad in jih bo postaja Maribor odpravljala kakor sledi: *Transport s prihodom v Maribor ob 6 uri 54 min.*

1. Za Čakovec kot vl. št. 1113 II/1114 II. 2.) Za Mursko Soboto kot vl. št. 1113/II-1114/II-8714/II. 3.) Za Brežice odnosno Novi Sad kot vl. št. 505/II.

Transport s prihodom v Maribor ob 9 uri 12 minut: Za Čakovec kot vl. št. 523/II-1106/II. 2.) Za Mursko Soboto kot vl. št. 523/II-1106/II-8762/II. 3.) Za Brežice odnosno Novi Sad kot vl. št. 505/II.

Transport s prihodom v Maribor ob 14 uri 12 minut: 1.) Za

Čakovec kot vl. št. 557/1178. 2.) Za Mursko Soboto kot vl. št. 557/1178/8716 II. 3.) Za Brežice odnosno Novi Sad kot vl. št. 527/II-9 zakašnjen.

Transport s prihodom v Maribor ob 16. uri 32 minut:

1.) Za Čakovec kot vl. št. 527/II-1118/II. 2.) Za Mursko Soboto kot vlak št. 527/II-1118/II-8718/II. 3.) Za Brežice odnosno Novi Sad kot vl. št. 527/II-9 zakašnjen.

Transporti bodo prihajali v Maribor v nemških garniturah, katere bo vračala postaja Maribor prazne v Nemčijo s sledečimi odhodi ob 8 uri 36 minut, 13 uri 54 minut, 17 uri 31 minut in 20 uri točno.

Za prevoz iz Maribora do namembne postaje bo dostavljala garniture postaja Maribor.

Prometni dan transportov z navedbo namembne postaje bomo v poštev prihajajočim edinicam javili brzojavno. Ravnotako bo obveščena postaja Maribor o dnevih za povratak praznih garnitur v Nemčijo.

Postaja Maribor odpravi sezonske delavce, če ne bi bili že preje odpravljeni, po določbah čl. 14 odnosno 21. pravilnika o povlasticah socialnega značaja in sicer s 50% -nim popustom od normalne vozne cene.

Vlakovni revizorji pošljejo običajno poročilo direkciji, odseku II/3-a.

Direktor: 692-39/40. Ing. R. Kavčič, s. r.

Ministerstvo socialne politike obvešča družbo, da je na njeno prošnjo vojna oblast v Maribori drage vole dala na razpolago svoje kuhinje i naši vračajoči se delavci dobijo ednok na den toplo hrano brezplačno na Jesenicaj i v Maribori.

rili kar v kuhinji. Bilo je po kosilu in delavci so počivali v svinjskih hlevih, ko sem jih klical skupaj. Nekoliko moker sem prispel nazaj na postajo in od tod v Zagreb in Ljubljano in na predvečer mladinskega tabora v Soboti sem prispel srečno domov.

Splošni vtisi s poti.

Ko sem v Banatu, Baranji in Bački hodil okrog, sem povsod, v vaseh, na cesti, polju in kolodvorih videl množico črno oblečenih žensk, posebno veliko s črnimi robci. Bledi so ti obrazi, čeprav so polni. Nekaj mrtvaškega je čez nje razlitega. Če sem se potem spomnil na Einkindersistem, ki tod vlada, se mi je nehote zdelo, da zrem v teh obrazih pokopališča in grobove. Zato črni robci, sem si pojasnjeval.

Na mnogih krajih so vasi skoraj prazne. Otrok ni. Tu pa tam se ti le kateri igra. Otroci — edinci — so vzgojeni v veliki mehkužnosti. Posebno edinke. Obieka in hrana mora biti prvovrstna. Če pogledaš v take obraze, ne bereš v njih kakega poleta, strmljenja in hotenja za nekimi višjimi, duhovnimi dobrinami. Zato je tam z organiziranjem mladine težko.

Sprašuješ se tudi stalno, kakšen smisel ima, na enem koncu države imeti tako obsežna posestva, da jih sami težko obdelujejo in potem z drugega konca države uvažati delovno moč. Ali so ljudje tu na zemlje radi veleposestev in posestev ali pa ta radi ljudi? Saj ljudje menda ja niso zato tu, da bi sredstvo za cilj: procvit veleposestva. Obratno! Vse zemeljske dobrine morajo biti uslužene duhovnemu procvitu (da se z Jerajem izrazim) človeka! Nazadnje dobiš vtis, da je naša Slovenska krajina le zgolj porajališče delovnega belega blaga za tu in ino-

nekaj mesecev. Sedaj, sem s misli takrat, cvet naše krajine ves utrujen in izčrpan počiva po celotedskem delu v kakih nezdravih stanovanjih. Dekleta pa mogoče perejo. Vsaj ogromna večina te mladine preživi pol teta na tujem, kjer med tednom dela do poslednje moči. Nedelja mu je dan, ki mu da li priliko, da se nekoliko odpočije. Za našo prekmursko mladino je pravzaprav vsa vzgoja ob zaključku njene šolske dobe — končana. Potem že usmerja svoje korake v svet — za kruhom. Če človek potem primerja, koliko vzgojnih napotkov prejema mladina v dobi svojih najnevarnejših let na oni strani Mure in naša mladina, in upošteva to, da ona živi ta leta v veliki večini pri starših, naši pa po svetu, potem se mora človek še čuditi, da je naša mladina še tako dobra, kakor je. (Konec.)

Nova vlada v Bolgariji.

Kjuseivanova vlada je odstopila i je preosnovana. Predsednik je znova Kjuseivanov. Zrok preosnove je vpliv Rusije, na štero se šče Bolgarija nasloniti, ar ne mogla Dobrudže svoje od Rumunije nazaj dobiti.

Na bojišči mir.

Od razglašene nemške ofenzive ne čüti nikaj. Hitler je odložo to na sprotolje.

Spominske svetinjice borcom za osloboditev severni krajov.

Vojni minister je predpisao pravilnik, po šterom dobijo tisti vojaki, ki so se borili za sloboščino Štajerske, Koroške, Medjimurja i Slovenske Krajine, svetinjice za spomin.

Rdečoj vojski so se odprle oči.

Rdeči vojaki, ki so prišli v Estonijo so se začeli sprijateliti z narodom. Na te način so spoznali, da je življenje v Estoniji vnoge boše, kak v Rusiji. To so opazili rdeči oficirje i nameravajo vojake v Estoniji zameniti z drugimi. Da pa tudi drugim se bodo oči odprle.

Službena naznanila

Cene krompirja radi razmeroma slabega roda v letošnjem letu so zelo poskočile. Sedaj se plačuje pri nas krompir od 90 do 110 Din. za 100 kg. Ni pa izključeno, da se bo cena še dvignila. Opozarjamo kmetovalce, katerim premanjkujje semenskega krompirja, da si istega nabavijo še sedaj v jeseni, ker bo spomladi dražji in ga bo težko dobiti. Priporočamo, da bi si kmetovalci sami skupno nabavili krompir. Dober krompir se lahko naroči od Kmetijske zadruge v Kranju ali pa od Kmetijske prodajne zadruge v Ptujju.

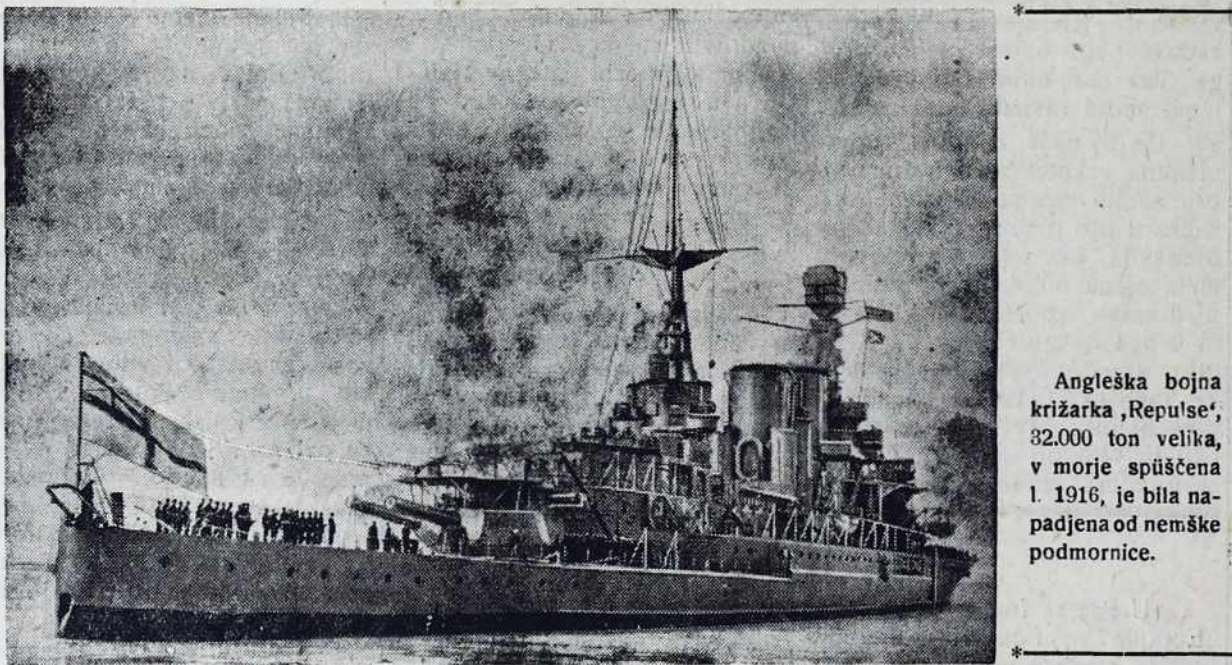
Travniške brane bo tudi letos dodeljevala kraj. banska uprava po znižani ceni. Prosilci, predvsem kmetijske organizacije pa tudi posamezniki, naj se prijavijo za nakup travniških bran po znižani ceni pri svoji pristojni občini do 5. decembra t. l. kjer prejmejo vsa tozadevna podrobna navodila za nakup bran. Kmetovalci poslužite se te koristne akcije! — Kmetijski referent v Lendavi.

Imam na prodaj

2peči, toplodar in cirkularno žago Fran Rešek, Beltinci.

K odaji je

1 oral prvovrstnih goric, z sadovnjakom i lepov stanovanjskov hišov, prešov ino lãgvami. Več se pozve pri: EPPINGER S., DOL. LENDAVAL.

Angleška bojna križarka „Repulse“, 32.000 ton velika, v morje spuščena l. 1916, je bila napadjena od nemške podmornice.

Med našimi sezonskimi delavci v Jugoslaviji.

Ivan Škafar:

V Aleksandrovem dvorcu.

Par dni sem bil tudi gost tega idiličnega kraja. Razkošno pohišstvo po sobah, množica jelenovih rogov po stenah, mrtvaška tišina, temne sence stoletnih dreves in oblaki komarjev. Živo sem se še spominjal opisov, ki jih je časopisje objavilo ob priliki bivanja italjanskega politika Ciana v dvorcu. V nedeljo, 18. junija je bila tu sv. maša v majhni kapelici. Prišli so delavci iz sosednjega Sokolovca. Malokdaj je tu sv. maša. Pred prevratom pa je bila mnogokrat. Pri najsvetejši daritvi — po povzdigovanju mi je nenadoma prišlo v misel: zdaj je prispel v ta samotni kraj tudi nekdo — kralj kraljev. In kdo ve za to? Nekaj čudovitega te pretrese. Kaka razlika med Cianovim obiskom in Njegovim prihodom v ta kraj. Prvi dogodek je imel odmev v svetovnem časopisju, drugi le v

dušah peščice navzočih, ki so „dobre volje“. Čudno, po tolikih stoletjih se še vedno ponavljajo dogodki betlehemske noči...

Na povratku.

V tednu po 18. juniju sem se počasi vračal proti domu in spotoma še obiskoval skupine v Podravini. Iz Osijeka sem obiskal one na Ankindvoru in na pristavi g. Popoviča. Prve sem dobil na njivi, ko so ječmen v „križe skladali“ in jim kar tam pod milim soncem napravil nagovor. Drugim že ob sončnem zahodu kar na podsteni njihovega stanovanja in nato v temi nazaj peš v Osijek. Na drugi dan sem se peljal čez Dravo k onim svojim ovcam v Topoliku. Blato tako, da se kar vleče po cesti. Ti so okapali koruzo in tu smo napravili kar svoj sestanek. Nato z vlakom do Sušine-Djurdjenovac in obisk tukajšnjih sezonskih delavcev, kjer smo se pogovo-

zemski delovni trg. Skladišče človeške moči, ki zalaga z delavnimi rokami toliko in toliko pokrajin in dežel po svetu, od koder se potem po letih vračajo izmognani domo umirat. Če se v to vmisliš, te mora zabolet, če količkaj čutiš s svojim ljudstvom. Saj ta kruti delovni trg razbija to, kar je najsvetejše na zemlji — družino. Vzame ji po vrsti vse, očeta, matere in otroke. Da, množica življenskih vprašanj nravnih in socialnih je povezanih v naše izseljensko vprašanje. Kdaj se bodo neki vsa rešila?

Ko sem v Mariboru na mladinskem taboru in pozneje na kongresu v Ljubljani zrl našo slovensko mladino v cvetu svoje organizacije, mi je bilo hudo. Zakaj? Glej, sem si mislil, kako je ta mladina srečna, da se more izobraževati teden za tednom v svojih krasnih domovih. V najnevarnejših letih ji nudi močno vzgojno in nraavno oporo njihova organizacija. Mnogim tudi Marijine družbe. Naša prekmurska mladina ne uživa te sreče in če-le

Glasi iz Slovenske Krajine.

Navuk za tretjred sv. Frančiška je dnes teden, 19. novembra v Črensovcih po večernici. Večernice ob 2.

Glavni tajnik JRZ stranke v Ljubljani je postao g. Casar Franc, abs. pravnik, doma iz Bogojine. Čestitamo.

Naš izseljenski duhovnik v Nemčiji, g. Skafar Ivan, se vrnejo, kak nam poročajo, približno za en mesec domo.

„Posvečeni bili“ so duhovniki. Tak je kričao en šolski upraviteljo javno v krčmi v lendavskem srezu. Narod se je zgrazao nad podivjanim človekom, ki se je tak grdo spozabo z svoje časti i dužnosti. Gospodi šolskomi nadzorniki v vednost.

Premeščen je na lastno prošnjo g. Cigan Jožef, cestni nadzornik z Črensovec v Ormož.

Auto do smrti povozio trg. pomočnika v Gor. Petrovcih.

Hujš Štefan, šofer iz Beltince je dne 29. okt. 1939 ob tretjoj vuri zajtra pelao z tovornim aotomobilom na senje v Gor. Petrovce trgovca iz Sobote Klepec Vinka i Majer Štefana z trg. pomočniki.

Nesreča se je zgodila na sledeči način. V Gor. Petrovcih na križišču ceste je šofer aotomobil stavo, ar ne znao, v štero stran mora naprej voziti. Te je trg. pomočnik Kukočja Vince skočio iz aotomobila, šteri je sedo zadaj na aotomobilu i kričao šoferi, da bo on kazao pot i da naj počasi vozi naprej. Šofer pa to ne slišao i je vozo počasi naprej. Med tem časom je pa Kukočja šteo med vožnjov se spleziti kre strani na aotomobil. Ar se je imenüvanomi ponesrečilo pri plezanji, je spadno z nogami pod zadnje potače aotomobila i aotomobil njemi je obe nogi zmečkao i se pri padci z aotomobila tak vdaro na glavi, da njeni je glava počila i je bio taki mrtev. Krivda ne zadene šofera, ar je imenüvani po nesreči spadno pod aotomobil.

Beltinci občina je vložila prošnjo na železniško direkcijo, naj se nazaj vpostavita vlaka št. 8720 ins 8729, šteriva sta ukinja i naj prvi vozi tudi pošto kak dozdaj. Po novom voznom redi more dijaštvo tak v Soboti kak v Ljutomeri viure dugo čakati, ar vlak za nje prevozi prerano.

Profesorski izpit za poučavanje veronavuka na srednjih šolaj je napravo na ljubljanskem vseučilišču g. Kolenc Franc, ka tehet v Maribori, doma z Gomilic. Čestitamo.

Martjanci. Čteli smo v zadnjjoj številki Novin nikelko reči od našega šolstva, posebno od

naši šolski zgradb. V našoj občini je pet zgradb i vse te šole čakajo koražni ljudi, šteri bi tudi sprevidli istino, kaj je bouše meti že šolo i plačivati, kak pa plačivati in nej biti gvüšen, če de s tej penez gda šola. Eli bole gvüšno je, da s tej penez nede nikdar šola, kak se je že to v vnoji krajaj zgodilo zato, ka se je predugo pobiraljo. Zato so v tom pogledi resne i čedne reči v Novinaj popunoma na svojem mestu. To se tudi vidi med ljudstvom. Vsi, šterim je pri srci mladina i šteri gledajo na skupno dobro, nej samo za sebe, so navdušeni, naj bi se šolsko pitanje ednok rešilo. Zato poveemo, ka smo čüli od odgovorni ljudi, da bi se tudi odaja zdajšnje šole dala napraviti, samo dobro bi se trbelo pogučati i ka je glavno, dobra vola je potrebna. Brez dobre vole i žrtve najmre nikaj nejde. Če o šoli gučimo, moramo znati, da se pri tom mi-

vino Kocet Ivana, štera je stala prazna po odhodi Klepeca trgovca. Najemnine se plača za to sobo teliko, kak se je leta dugo plačüvalo za 2 sobi i dve dvorani v Našem Domi. Vodstvo Našega Doma je podignolo najemnino na 400 Din. mesečno i bi za to dalo tudi vse lokale občine čistiti. To se je občini vidilo predrago i se je odselila. V Soboti plača za stare hiše dve sobi okolišna občina 400 Din. mesečne arende i ešče 500 Din. mesečno slugi za čiščenje i dostavo pošte, pa ta občina je skoro ednok menša od naše. — Z delom pri cerkvi smo končali, stroški so narasli.

Vidonci. Naša šola ma pet razredov i po najnovjšem ostanela na šoli samo dva učitelja. Radi bi znali mi Vidončarje, ka de naša deca znala, či de vsakši drugi den samo šla v šolo. Po leti jo doma stavljamo, po zimi pa školnikov nemamo! Prosimo višišo oblast, ka nam pošle školnike, ka de naša deca mogla redno včiti.

Litva proslavlja povratek mesta Vilna v svoje območje.

sli samo na koristi ljudstva i to vsega ljudstva, zato je najbouše, če je šola njena last i če nišče nemre praviti, šola je nej vaša, naša je. Najbole pa vüpamo, da bodo tudi tisti razmili potrebe ljudstva i doprinesli svoje žrtve, to so dobra vola i odločnost. Od penez, štere bi dobili za šolo, bi postavili čedno stanovanje za kantora, prizidali bi primerno prosvetno dvorano i bi nam šče kaj ostalo za popravo cerkve. Tak bi se spunila naša velka žela, da bi ednok prišli tudi do prosvetnoga doma i bi poleg toga meli tudi šolo. Na delo, naj ne ostane samo pri rečaji!

Črensovci. Občina se je odselila z Našega Doma v trg-

Kuzma. Zveli smo, ka je odobrena šestrazredna šola. Ka nam to hasni, či sta pa na šoli samo dve učitelici. Pitamo oblast, štera nam je odobrila telko razredno šolo, ka hasni kmeti, či njemi što piše iz Amerike, da ma toliko dolarov, če pa penez ne dobi do rok i mora stradati. Ravno tak je z našov šolov. Na papiri je šestrazredna, v istini pa dvorazredna. Da nam ne bi šče nazadnje tevi dve učitelici zbetežali ali pa zbežali, zato prosimo nujno oblast, ka nam konči ednoga školnika pošle, či že resan več nemajo. Vej smo pa zato tudi nej zadnji v Jugoslaviji. Plačamo ravno tak dačo kak što drugi.

gledu bližnjemu v stiski in trpljenji. Zatem je dekliški krožek imel zbornu deklamacijo. V njej sta nastopala dva zbora: prvega so zastopala dekleta, ki delajo v tujini i ne vedo nič o svetku Kristusa Kralja; v drugem zboru so bila dekleta, ki živijo doma in so vsa navdušena za proslavo. Končno tudi ona spoznajo, da je to svetek Križanega Jezusa, ki je v prvi vrsti svetek trpečih in se tudi one navdušijo za njega. Nato se oba zbora združita v mogočni himni: Mogočno se dvigni nam spev iz srca... Bog daj, da bi se Kristus Kralj vsak dan in v vsaki družini na enak način proslavljal.

nih belih mest pa se koplje globoko v morju in odseva kot veličanstven ognjemet.

Tak je pogled ob tihem večeru na ta kotichek zemeljske lepote, ki so jo gradile tudi slovanske roke. A zdaj tujec biva tod in uživa sadove naših žuljev. Ta občutek peče in boli vsakogar, ko iz trsatskih višav zre sem doli. Oh, koliko lepši in prijetnejši bi bili ti kraji, ko na susaškem mostu ne bi moral tujim oblastnikom pokazivati „modro legitimacijo“ kot dovoljenje, da smeš „na svoje“. Ta bridka zavest mnoge odbija, da sploh nočejo v te, drugače prekrasne kraje, temveč se rajši obrnejo na jug ob našem svobodnem Primorju. In tako je prav! Tudi ob naši svobodni sinji obali leže mesteca, nič manj lepša od onih, ki so nam ih tujci odtrgali. Kot bele golobice počivajo tu Kraljevice, Crikvenica, Selce, Novi. Povsod napredek, nove asfaltirane ceste, auti, autobusi, nova moderna kopaljšča. Povsod čuješ vse mogoče jezike. Tudi tu vidiš bele primorske cerkvice, v katerih se lahko odpočiješ in pri

Grački Villi:

Ob sinjem Jadranu.

Bazilika na Trsatu ni nigrdar prazna. Vedno najdeš v njej vernikov, pa tudi takih, ki jih je samo radovednost ali pa glas slave privedel semkaj. In Mati božja sprejema molitve in obljube sinov in hčera z vseh delov sveta, vseh jezikov in vseh stanov. Tu ni nobene razlike.

Ob risalskih praznikih sem klečal v zadnjih klopek te sloveče bazilike. V mir in tišino sveetišča pa naenkrat zadoni mogočen spev, meni tako znan in drag. „Moj Bog, pa to je vendar slovenska pesem...“ In res! Velika procesija slovenskih romarjev in izletnikov je prihajala v baziliko in pela tako močno, tako ljubo, da se je moralo zarositi vsako oko. Vedno mi je prijetno v duši, ko se pomudim v tej baziliki, ali v trenutku, ko se je obširno sveetišče skoro napolnilo slovenskih src in odmevalo od mogočnih akordov slovenskih Marijinih pesmi, pa mi je v duši postalo nebeško lepo. One dni je Trsat bil slovenski. Kamorkoli si se obrnil, si našel zadovoljen slo-

venski obraz. Može in fantje, žene in dekleta s svojo pobožnostjo, pa tudi z veselostjo osvavajo Trsat. Mnogi Slovenci, ki začačno ali stalno prebivajo tu doli, razsejani ob plavem Jadranu, so prihiteli skupaj, da pozdravijo svoje znance in prijatelje iz domovine. Tudi jaz sem pričakoval, svojih. Nekaj znanih obrazov sem dočakal, vendar onih, katere sem pravzaprav pričakoval, mojih dragih Celjanov nisem dobil. Vančija, Milana, Marice, Milke i Danice ni bilo. Prišli so z veliko zamudo šele pozno po poldne, ob strašnem naliivu, ki nas je pa še prej razgnal na vse strani tako, da se nismo mogli dobiti. Vem, da je njim, ki so prihajali, kakor tudi meni bilo težko pri duši, da smo se ogrešili. Upajmo, da bomo drugič imeli boljšo srečo.

Preden zapustiš Trsat, dobro si ga oglej. Poleg frankopanskega gradu ne pozabi pogledati lepe nove moderne bolnice, kakršne bi prav gotovo potreboval mnogi slovenski kraj. Potem pa se naužij krasnega razgleda, ki se ti otod odpira na vse strani. Posebno je krasen

pogled na Apatijo, Lovran in druga primorska mesta, ki leže ob morski obali kakor beli golobje. Mirna so in spokojna, saj jih a ene strani obdaja silno morje, a druge strani pa jih varno čuva lepa gora Učka, ki se mogočno dviga nad temi belimi golobi. Lep in krasen je ta pogled po dnevu, ko toplo sonce greje morje, z Učke veje hladen vetrček, v sončnih žarkih pa se kopljejo neštete morski valčki.

A nepopisno lepši, poln posebnega časa in skrivnosti pa je ta pogled po noči. Zdi se ti, da gledaš bajno deželo, ki jo kot otroci poznamo iz šolskih bajk in pripovedk. V polkrogu ob morski obali v malih razdaljah počivajo v večernem svitu bela mesta, vsa rasvetljena z bajnimi lučmi. Izgleda, kakor da večerne krasotice tekmujejo med sabo: katera bo lepša, katera? Sušak, Reka, Volovsko, Lovran ali pa Opatija? Menda poslednja zmaguje. Vsa je prelepa, ljubka in ne more se ji oteti nobeno srce. Z nepremagljivim čarom kliče in privlači vsako živo bitje kakor začarani zvoki iz čarobnega gozda. Ves ta kipeči sijaj rasvetle-

Ščete se Vašega

reumatizma, protina

osloboditi?

Trganje i smicanje po kotrigaj i sklepaj, otečene kotrige, sključene roke i noge, trganje, bodanje i smicanje po raznom deji teila, kak i slabost oči so večkrat posledice reumatizma i kostnih bolečin, štere se morajo odstraniti, ar ovak bolezen vsikdar bole napreduje.

Ponüdim Vam
edno zdravilno scalskino kislinu rastaplajoče izmenjavo tvarine i izločavanje pospešujoče

domače pitno zdravljenje, štero se na umetni način čišta naravno sestavlja po ednoj dobroj zdravilnoj vretini, štero je dobrotivna priroda mati poklonila betežnikom.

Pišite mi včasi i tudi Vi dobite popolnoma brezplačno edno poučno razpravo.

Poštno nabiralno mesto:

Ernest Pasternack,

Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13. Abt.: H. 287.

G. Lendava. Pod vodstvom g. kaplana Lajščka i delavne gdč. učiteljice Letičeve je tukajšnji Dekliški krožek i Marijin

vrtec priredil na svetek Kristusa Kralja po poldne po litanijah v prosvetni sobi prisrčno proslavo Kristusa Kralja. Nastopila so deca z deklamacijami. Nato je bil govor, ki ga je meo domači dušni pastir, v katerem je orisal nalogo današnjega dekleta za Kristusovo kraljestvo, ta naloga je v tem, da ispriča resnico v Križanega Kristusa, da to vero v vsej svetosti v življenju kaže in da tudi pomaga po Kristusovem vz-

Turnišče. Preminioči teden nas je v lepoj starosti, 71 leti, za vsigdar tu pustila svet i odišla na drugi svet d. Tivadar Ana. Žalüjočim, doma i v Ameriki, naše sožalje. Naj v miri počiva!

Župnijski izpit je položio oskrbnik gračke fare, g. Kolenc Ivan. Čestitamo.

Za slugo na meščanskoj šoli v Lendavi je banovina imenüvala Camplin Antona, ki je bio dugši čas naročnik naših listov v Franciji i se je pred kratkim vrno domo. Veselimo se njegovoj sreči.

Kobilje. Pridite na igro FO „Užitkari“, 12. nov. popoldne.

Iz učiteljske službe. Premeščeniva sta Breljih Oton iz Bogojine v Zabukovje v brežiškem okraji i Kos Leopoldina v Veliki Trn v krškem okraji, z Sobote.

Plemensko senje v Beltincaj. Dne 25. oktobra se je vršilo v Beltinci plemensko senje rodovniške živine svetlolisastoga goveda. Prignani je bilo 79 kom. mladi rodovniški bikcov. Odani pa je bilo 38 bikcov za skupno vsoto nad 90.000 Din. Povprečna cena bikov po kg. žive teže je bila za prvorstne 6.50 do 7.50 Din, drugovrstni pa 5.50 do 6 Din. Küpcov je bilo precu. Največ bikov je bilo odani v srez Maribor levi breg. Biske s subvencijov kralj. banske uprave je naküpo zastopnik kralj. banske uprave, živ. ref. g. inž. Ivan Oblak, šteri se je tudi jako pohvalno izrazo od prignane živine. i organizacije senja. Prišestno plemensko senje rodovniške živine bo na na sprotoletje meseca aprila 1940 l. Kmetovalci, šteri se zanimajo za rejo dobre živine, naj si ogledajo to senje i naj tam izvršijo naküp potrebnih plemenskih živali.

večni luči počastiš Stvarnika vseh teh lepot. Manjka pa tem cerkvicam vitkih zvonikov, ki smo jih pri nas na slovenskem tako navajeni.

In ko tako potuješ ob obali proti jugu, te spremlja kot zvesti tovariš sinje, plavo morje. Kot neskončno hrepenenje se razliva pred tabo v daljavo. Redkokađaj je mirno, skoro vedno razburjeno kot življenje in polno tajnostnih čarov. Nekam slovesno leskeče nad njim jasen dan in zdi se ti, kot da od veselja uka i poje. Njegova gladina, zrcalnosvetla trepeče vsa pod vročimi poljubi sonca. Po neizmerni površini pa se sprehajajo bele ladje, ki jih navadno spremlja roj galebov in poje popotnikom svojjo nerazumljivo simfonijo.

Ko tako gledaš, zamišljen v čare in lepote sinjega vodovja, in ko drugič spet poslušaj, kako šumi in se peni njegovo valovje, se zaganja, buta ob skalovje, poljublja, objemlje in ječi, pozabiš, da si otrok te zemlje. V tvoji duši raste hrepenje po jasnosti, mogočnosti, večnosti...

Grački Villi.

„HIZICKI DOMAČOJ“

Horvat Štefan i žena Verona, z V. Polane, zdaj v Franciji. V imeni božem se vam oglašiva i vas prav iz srca pozdraviva, prečastiti g. urednik. Želeva vam zdravje od Boga i od Srca Jezušovoga. Daj Bog, da bi nam šče dolgo let mogli vrejvati naše krščanske liste, šteri so nam na velki hasek i tolažbo v toj mrzloj tujini. Da je v roke dobiva i je čeva, te misliva, da sva v domovini. Zato pa molimo i prosimo Boga i blaženo Devico Marijo, naj vas ohrani še vnogo, vnogo let za naše krščanske liste. Molimo pa vsi za mer krščanski celoga sveta. Pozdraviva celo polansko faro i gospoda župnika Halasa, svoje starše, malo deco, brate i sestre, vse soside i vas, preč. g. župnik, še ednok. Pozdrave pošilava celoj Slov. Krajini.

Jakč Terezija, a Sept Meules. Hvalen bojd Jezuš Kristuš. Prečastiti g. urednik, pitate nas v Novinaj, če redno dobivamo liste. Jas je redno dobivam, samo en tjezen kesnej, pa to nikaj ne škodi. Dobro je, da je samo dobimo, ve so nam, posebno mladini, na velko tolažbo tu v tujini, posebno v tom slabom časi. Pozdravim vas v Jezušovom imeni

i vam želem najlepše zdravje od Gospodnoga Boga, da nam še vnogo let glasite reč božo po vaši listaj. Lübi Jezuš naj vam plača vaše trüde, ki je mate za naše düše, da je ravnate po Kristušovoj poti do nebeskoga kralstva. Oh, blažena Devica Marija, ti pa prosí Boga za nas i nas podpiraj s svojov priprošnjov. Prečastiti dühovni oča, spomnite se na nas izseljence pri službi božoj, mi se je zdaj moremo poredko vdeležiti.

Pelcar Ana, Hlghfields Audlem Eshelre, Anglija. Prečastiti g. urednik! V začetki mojega maloga pisma vas iskreno pozdravim i se vam moram prav lepo zahvaliti na rednom pošilanjí Novin. Ne morem vam popisati tistoga veselja, ki me obide, kda dobim Novine. Dobivam je 8 dni kesnej, kak sam prle dobila. Hvala Bogi sam zdrava, vesela i zadovolna. Mam dobro mesto, samo ka k sv. meši nemrem vsako nedelo. Skuze me polijejo, kda nemrem k službi božoj. Novine dobim redno i tüdi moja sestra Ema je redno dobiva i se vam zahvalive za to dobroto. Sprimate vnogo pozdravov od Ane i Eme Pelcar.

Pisma vojakov iz Slovenske Krajine, štera so v svetovnoj bojni pošilali uredništvu Novin.

Ta večjerna pisma so dokaz tiste povezanosti, štera je obstojala med Novinami i našim narodom i štera je rodila našo slobodščino.

Pismo z bojišča 6. XII. 1916 Hv. B. J. K. Prečastiti dühovni paster i vrednik Marijinoga lista i Novin. Lepo jih iz srca želemo pozdraviti v imeni Srca Jezušovoga vsi Slovenci, ki smo eti daleč v tujini. Pozdravljamo vse slovenske dühovnike i cerkvice. Zatem pa naše lüblene žene i malo dečico, stariše i sestre, štere smo povrgli doma v žalosti i drage stariše vu starosti. Naj je tolaži B. D. Marija i sv. Jožef, po smrti nas pa pripelata vse vküp gori k Jezušu. Hvala presvetomi Srca Jezušovomu, do toga mao smo srečno ta sprevidili, liki zdaj nas čaka veliki napad sovražnikov, ali mi se li ne bojimo.

V imeni razpetoga Jezüsa i žalostne Matere, B. D. Marije, srčno idemo proti neprijatelji. Ali prvle, kak stopimo pred našega sovražnika, se srčno k vam obračamo, vsem slovenskim dühovnikom i vas v imeni Jezušovom prosimo, spominajte se tüdi z nas pri sveti mešaj, naj vživajo naše düše tüdi ono dobroto, štero vi lübleni dühovni pasterje vu imeni Jezušovom delite, kda z Jezušovim svetim telom i krvjov grešne düše branite, naj nam po vaši prošnjaj bode smileno presveto Srce Jezušovo, naj nas vodi v našem trpljenji i nam pošle vso sveto miloščo, kaj bomo mogli v milošči božoj vse svoje trpljenje pobožno i mirovno prenašati. Molte se za nas, vsi lübleni Slovenci, ki ste doma v toj veseloj krajini.

Zdaj, kda se v nevarnost podamo, se poslovimo od vseh slovenskih dühovnikov, posebno

od svojega farnoga i cele nedelske fare i prosimo sveto Srce Jezušovo, naj njim pomaga s svojov svetov miloščov ino njih naj pobožno vodi dugo na tom sveti pri svojoj maloj čredi, za štero se oni v imeni božem telko trüdijo, kda jo na dobro pot spravljajo. Lübleni naš dühovnik, Bog vam povrni z nebeskim kralstvom vse trüde, štere ste zavolo nas meli, ali mi vas z srca prosimo, z nas se tüdi spominajte i molte v lepoj cerkvi nedelskoj ino vas mило prosimo, opominajte vse naše lüblene, naj se pogostoma prečiščavajo ino je naj pobožno za nas darüjejo.

Vi pa, lüblene naše žene, dečica, stariši, brati i sestre, pobožno doma delajte i se za nas vsaki den tüdi molte, ar so nam na velko pomoč vaše ponizne prošnje i molitve. Če bi nam pa poleg božega ravnanja mreti bilo od nevarne krugle, ne žalostite se za nas, nego nehajte vse na božo volo. Jezuš bo že na vas skrb meo ino bo vam pomagao mesto nas s svojov svetov miloščov. Z Bogom od vas! Srce Marije Srca Jezušovomu naj spodobnejše včini vsa naša srca, štero bodi nam smileno, vsem grešnikom. — *Flecko Vendelin četov., Bedek Ferenc, Šimon Števan, z fare nedelske, pešaki 83 p. p. na rusoskom bojišči.*

AJDOV MED, med v satovju in prazno satovje ter cele orehe kupuje MEDARNA Ljubljana, Židovska ul. 6.

Razširjajte Novine!

Nekaj spominov iz rimskih katakomb.

Ker sem že omenil sv. Cecilijo, si dovolim na kratko opisati njen življenjepis, vsaj je sv. Cecilija patrona pevcev in mi v naši Slovenski Krajini vsi tako radi pojemo pri cerkvenih sv. opravilih.

Sv. Cecilija je rimljanka, njen rod je plemiški. Bila je zelo lepa in pobožna. Ni se veliko kazala svetu, ampak je iskala samote in posvetila svoje telo Bogu. Za njo se je zanimal bogat rimski plemič po imenu Valerijan. Njeni stariši so jo prisilili, da mu je proti svoji volji obljubila zakon, četudi je bil pogan. Legenda pravi, da je Cecilija rekla svojemu zaročencu, da ako se je dotakne, ga bo ubil angelj božji. Valerijan hoteč videti Angela, prosí Cecilijo, da mu ga pokaže. Cecilija mu obljubi, da ga bo videl, ako sprejme krst. Valerijan je pripravljen, zato se napoti do papeža Urbana, ki ga je poučil o krščanstvu in ga nato krstil. Ko se je po krstu vrnil k Ceciliji, jo je našel klečečo v molitvi in pri njej je zagledal Angela. Ganjen nad prikaznijo je poklical brata Tiburcija, ki je prišel in se po nagovarjanju brata Valerijana dal poučiti v krščanstvu in bil krščen tudi od papeža Urbana. Ko se je zavzedlo po Rimu, kaj sta naredila brata Valerijan in Tiburcij, ju je poganski načelnik Rima dal obsoditi na smrt. Milesč, da bo dobil premoženje pokojnih bratov, je poklical Cecilijo, da mu pove, kje se nahaja denar zaročenca. Toda ko mu je povedala, da je razdan med siromake, se je poglavar Almahij razjezil in ukazal Cecilijo ubiti s pomočjo vroče kopeli. Toda Cecilija ni umrla, šele ko jo je krvnik trikrat z mečem udaril na tilnik, je padla v nesvest. Vsa v krvi je tri dni ležala brez zavesti, predno je umrla. Dogodek se je izvršil med leti 170 in 185, točne letnice ne vemo. Pravijo pa, da ali za vlade cesarja Marka Aurelija, ali pa za cesarja Komoda. Papež jo je dol pokopati v katakombah in za vlade papeža Paskala I. (687—692) so jo prenesli v njej na čast sezi-

dano cerkev. V raznih poznejših nemirih je krsta svetnice nekam prešla. Leta 1599 so pa cerkev obnavljali in globoko pod oltarjem našli skrito njeno krsto z zemeljskimi ostanke. Ko so krsto odprli, so našli njene kosti ležati na desni strani z glavo obrnjeno k zemlji, ohranila se je še dobro njena obleka, ki je bila iz zlatega brokata, tudi posušena kri se je še dobro poznala.

Vse, kakor so našli, so položili v kameno krsto in pokrili z debelim steklom ter položili pod glavni oltar v njeni cerkvi, kjer se še vidi danes vse bogato okrašeno in mnogo obiskovano.

Malo stran, toda še nad katakombami se nahaja cerkev sv. Sebastijana (Sebeščana). V cerkvi v stranskem oltarju počiva telo svetnika. Tam se vidi tudi sulica, s katero je bil mučenik umorjen. Po sv. Sebastijanu se imenuje tudi dei katakomb, v njih se nahajajo kosti škofa sv. Kvirina, ki je bil škof v Slavoniji na Hrvaškem v Sisku, pa so morale biti prenešene v Rim l. 420 po Kristusu, ko so razni narodi prodirali v te kraje, ki so bili tedaj pod oblastjo Rimljanov. Ne vem, če vedo vsi bravci „Novin“, da so tudi naši kraji bili v tisti dobi pod rimsko krono, seveda še Slovecev tedaj ni bilo pri nas; zemlja naša se je zvala tedaj Panonija, odtod še tüdi nas zovejo nekateri „Panonski Slovenci“.

Katakombe, katacombe, kamor stopi noga obiskovalca, povsod je sled naših krščanskih prednikov. Zdi se, če bi stisnil samo rahlo grudo vaše zemlje, da bi zablestela kri svetnikov. Zdi se, da bi v katakombah človeka sprejela smrt brez groze v družbi tolikih nebeskih mučencev, ki človeka od daleč pozdravljajo z one dežele, kjer ni solza in se radost le smehlja.

Gomile v katakombah vsa stoletja niso pozabljene, njih spomin je živ.

Vse nam kličejo: Če so mogli ti tisoči, zakaj ne bi mogli namreč mi živeti tako in trpeti — da bi bili zapisani v rajski knjigi. Rous Štefan.

Z grobov.

Kako lep, suh jesenski čas.

Zgrinjala se je množica na domu rajnih. Očiščeni grobovi, okrašeni s krizantemami in drugimi cveticami, so tvorili lepo sliko pokopališča, ki vsaj vsako leto enkrat izgleda kot cvetlični vrt, da rajni ne samevajo vedno tako zapuščeni.

Lučke so se začele prižigati, katere so poklanjali v dar rajnim sorodniki, znanci in prijatelji, ter je združile v misli in molitvi s pokojniki v onostranstvu. Koliko svežih grobov bo drugo leto?

Letos si prižgal lučke ti drugim — in tedaj — drugi tebi! Tja sem se ozrl, odkoder se je vzdignola rahla meglica, nad razprostirajočo se široko ravnino polja, ki se je pripravljalo na zimski sen.

Zbrali smo se okrog velikega križa, potopljeni v molitev za pokojnike.

Množica je zapela pesem o sodnjem dnevu. Kaj nam Jezus pravi z evangelija strašni glas. — Nekje je zažvižgal vlak: — Da nisem hotel tako živeti, kak bi bolje bilo za mene. Misel se je odtrgala iz onostranstva v melodiji živečega duha. — „Da smo preveč navezani na ta minljivi svet“, v tem hipu je zabrněl tja daleč moderen avto. Šel je mimo kolesar po nujnih opravkih.

Prepredene meglice so začele razstirati mesec in zvezde. Kraj pokopališča je stala zastrta v gozdu dreves vas, odkoder se

je oglašil vaški zvon in za njimi farni, množica je ravno pela: „Vse to v nič se spremeni“.

Ostra sapa je začela vleči, ko smo dokončali s prošnjo, — „Ti pa Jezus ljubi, usmili se nas“.

Kateri, kateri je slišal to zadnji krat, — sem se v mislih spraševal mogoče ti — mogoče tudi jaz. — n —

Zdravstvo.

Rak.

Za betegom raka vmerje vsako leto 2 milijona ljudi. Pred njim ne čuva niti starost, niti spol, niti pokolenje. Zamorec iz srednje Afrike ravno tak dobi raka v želodci, kak najkulturnejši prebivalec velemesta. Vendar pa je v civiliziranih, bogatih krajih te beteg bole razširjeni, v mestih bole, kak med kmeti.

Ka je rak? Naše telo je sestavljeno iz milijonov i milijonov drobnih celic. Kda del teh celic začne rasti nepravilno i se jako hitro vnoži i raste v zdravo tkivo, gučimo od raka. Brezglebno raste v zdrave kotrige i dela sebi vednake bule (pište) z istimi lastnostmi v delih tela, ki so oddaljeni od prvotne bule.

Rak ne nalezljivi beteg, niti se ne more herbat. Pač pa se poherba pripravljenost za raka. Nešterne rodbine kažejo veliko pripravljenost za te beteg.

Vzroke raka ne poznamo, vendar ga znamo ozdraviti. Vnogi drugi beteg se ozdravi sam od sebe, rak nikdar. Rak je pa ozdravljivi, posebno se lepo zdra-

vijo kožni raki i rak na maternici. Zdraviti ga pa moramo začnóti včas i začetki, dokeč se preveč ne razširi po teli. Zdravi se s pomočjov operiranja, z rentgenovimi i radijovimi žarki. Če pa rak že preveč napredüje, ga ne mogoče več ozdraviti.

Pač pa se lahko raka občuvamo. Živimo zmerno, pazimo na čistočo okoli sebe, borimo se proti razvadam, ki pospešüjejo napredüvanje toga strašnoga betega i pridejo časi, da bomo zavolo raka tak brez skrbi, kak smo zavolo razni drugih betegov, ki so včas i strahotno morili človeštvo.

Izpred okrož. sodišča v M. Soboti

Kavaš Anton, posestnik v Trnju št. 117, je bil obsojen dne 27. IX. 1939. na tri mesece strogega zapora, ker je Kocet Katarini v Trnju odvzel nekaj masti in nekaj klobasov. Obsojenec je tatvino storil na sledeči način: V noči 1. maja t. l. je Kocetova začula na hiši ropot. Stopila je pogledat in je na podstrešju našla obtoženca, ki je ležal za kupom plev. Dala je nato poklicati sosede, ki so se odpravili na podstrešje ter našli tam obtoženca. Na vprašanje kaj dela na podstrešju, je obt. zatrjeval, da so ga preganjali orožniki i da se je pred njimi sem skril. Pri pregledu podstrešja je Kocetova ugotovila, da njej manjka nekaj masti in klobas, katere je obtoženec na njeno zahtevo tüdi vrnil.

Viničarski red.

Selitve viničarja.

§ 23. Selitve se vrši v času od 1. do 11. novembra. Ako se vinogradnik in viničar sporazumeta, se selitve lahko vrši tüdi v drugem času, n. pr. spomladi.

Ko viničar zapusti svojo službo, mora v redu izročiti vinogradniku vse, kar mu je dal v uporabo, oskrbo in varstvo. Če viničar ni imel lastne živine, sme vzeti s seboj le toliko sena in slame, kolikor ju je pripeljal s seboj pri vstopu v službo. Če pa je imel viničar lastno živino, sme vzeti s seboj le toliko sena in slame, kolikor mu je preostalo na koncu službene dobe in je njegova last. V vsakem primeru sme odpeljati le toliko drv, kolikor jih je pripeljal s seboj. Gnoj ostane gospodarju brez odškodnine. Stroške selitve nosi viničar.

Viničarja, ki je zapustil službo pri drugem vinogradniku proti določbam te uredbe, vinogradnik ne sme sprejeti v službo in odgovarja za vso škodo, ki bi s tem nastala drugemu vinogradniku.

Predčasna ukinitve službenega razmerja.

§ 24. Viničarska pogodba more prenehati predčasno po krivdi viničarja ali po krivdi vinogradnika.

§ 25. Po krivdi viničarja more prenehati službeno razmerje:

a) ako je viničar zagrešil tatvino, goljufijo, poverbo ali zlonamerno poškodbo tuje lastnine v škodo svojega gospodarja ali njegovih svojcev;

b) ako hudó krši svoje službene dolžnosti, zlasti ako se ne pokorava gospodarjevim naredbam ali naredbam nadrejenih nameščencev glede obdelovanja vinograda, ako se vda pijančevanju ali ako po svoji krivdi postane nesposoben za opravljanje službe;

c) ako zanemarja živino, ki se mu je dala v oskrbo, in to kljub opominom gospodarja ali nadrejenih nameščencev;

d) ako svoje delovne móči ali vinogradnikovo vprežno živino brez dovoljenja vinogradnikovega ali nadrejenih nameščencev kljub izrečni prepovedi uporablja drugod, ali ako to stori s svojo živino, dokler ni domače delo opravljeno;

e) ako je svojega gospodarja ali njegove svojce, oziroma sebi nadrejene nameščence občutno žalil ali z njimi surovo ravnal. (Dalje.)

Prodaja.

4—5 mesecev stare telice i biki montafonske pasme so po ugodni ceni na prodaj; istotam se prodaja

mlatilna garnitura 5 KS v dobrem stanju pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Veleposelstvo HARTNER, GOR. LENDAVAL.